

Կ Ա Ր Գ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ԳՅՈՒՄՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կարգով սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի Գյումրի համայնքում (այսուհետ՝ Համայնք) տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության հետ կապված հարաբերությունները:

2. Սույն կարգի իրագործման նպատակը տեղական ինքնակառավարման, համայնքի քաղաքականության մշակման, տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից որոշումների կայացման, հանրային տեղեկատվության լիարժեք մատչելիության ապահովման, համայնքի վարչական տարածքում գործող կանոնների և պարտականությունների իրազեկման հետ առնչվող գործընթացներին համայնքի բնակիչներին մասնակից դարձնելն է:

3. Սույն կարգի խնդիրներն են՝

- 1) համայնքի բնակիչների մասնակցության ապահովումը համայնքի կառավարման գործընթացում,
- 2) համայնքի կառավարմանը քաղաքացիական մասնակցության գործուն ձևերի կիրառումը,
- 3) համայնքի բնակիչների և համայնքի ղեկավարի և նրա աշխատակիցների, ինչպես նաև համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների միջև փոխվստահության մթնոլորտի ձևավորումը:

4. Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության սկզբունքներն են՝

- 1) մատչելիությունը և հասանելիությունը,
- 2) վստահությունը,
- 3) թափանցիկությունը և հրապարակայնությունը,
- 4) ակտիվությունը, օպերատիվությունը, արագ արձագանքումը,
- 5) պատասխանատվությունը և հաշվետվությունը:

5. Համայնքի բնակիչները համայնքում տեղական ինքնակառավարմանը կարող են մասնակցել միայն իրենց նախաձեռնությամբ՝ համայնքում բնակիչների մասնակցության ապահովման միջոցառումների իրականացման շրջանակներում՝ հասարակական հիմունքներով:

6. Բնակիչների, նրանց խմբերի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների փոխհարաբերությունները, մասնակցության ձևերը, ընթացակարգերը սահմանվում են «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, ինչպես նաև սույն կարգով:
7. Տեղական ինքնակառավարմանը համայնքի բնակիչների մասնակցությունը կարող է տեղի ունենալ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունների շրջանակներում, իրենց կողմից կարգավորման ենթակա բնագավառներում:

ԳԼՈՒԽ 2

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՁԵՎԵՐԸ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

8. Տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության ձևերը և միջոցներն են՝
  - 1) տեղեկացման (իրազեկման, անհրաժեշտ տեղեկատվության ստացման) հնարավորությունը,
  - 2) համայնքում որոշումների կայացման գործընթացներում մասնակցելու հնարավորության ստեղծում Գյումրի համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական խորհուրդների ձևավորման, հանրային լուսման անցկացման միջոցով,
  - 3) ընդունելությունների կազմակերպումը,
  - 4) համայնքի տարածքում հարցումների անցկացման կազմակերպումը և բնակիչների առաջարկությունների ներկայացման հնարավորությունը,
  - 5) արագ արձագանքման համար անհրաժեշտ միջոցների ստեղծումը,
  - 6) բարձր տեխնոլոգիաների կիրառումը,
  - 7) համայնքի տարածքում գործող կանոնների և պարտականությունների մասին բնակչության իրազեկումը:
9. Գյումրու քաղաքապետարանի աշխատակազմը (այսուհետ՝ Աշխատակազմ) համայնքի բնակիչներին, հասարակության ներկայացուցիչներին իրազեկում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության մասին և կազմակերպում է վերջիններիս մասնակցությամբ միջոցառումներ՝ սահմանված Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և իրավական ակտերով, ինչպես նաև սույն կարգով:
10. Տեղական ինքնակառավարմանը մասնակցության իրավունք ունի համայնքի տասնվեց տարին լրացած յուրաքանչյուր բնակիչ:
11. Համայնքի ավագանու նիստի օրակարգում հարց ընդգրկելու նախաձեռնությամբ (այսուհետ՝ նախաձեռնություն) կարող են հանդես գալ 16 տարին լրացած և համայնքում հաշվառված բնակիչների ոչ պակաս, քան 1 (մեկ) տոկոսը: Նախաձեռնությունը ստորագրում են համայնքի՝ դրան կողմ բնակիչները և ներկայացնում են համայնքի ղեկավարին:

Բնակիչների նախաձեռնող խմբի կողմից ընտրված ներկայացուցիչը ստորագրությունների պահանջվող քանակությունը ճշտելու նպատակով մինչև նախաձեռնությունը ներկայացնելը պետք է գրավոր հարցմամբ դիմի համայնքի ղեկավարին՝ համայնքի բնակչության տասնվեց տարին լրացած անձանց թվի մասին համապատասխան տեղեկատվություն ստանալու համար:

Համայնքի ավագանու նիստի օրակարգ ընդգրկվելիք բնակիչների կողմից համայնքի ղեկավարին ներկայացվելիք նախաձեռնության փաթեթը պետք է ներառի.

ա. որոշման նախագիծ, որի տեքստի բովանդակությունը և կառուցվածքը համապատասխանում են «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին: Նախագծի տակի նշվում են նախաձեռնությունը ներկայացնողների ստորագրությունները, անունները,

բ. իրավական ակտի ընդունման հիմնավորումը,

գ. տեղեկանք՝ իրավական ակտն ընդունելու կապակցությամբ համայնքի բյուջեում ծախսերի և եկամուտների էական ավելացման կամ նվազեցման մասին,

դ. Տեղեկատվություն նախագիծը ստորագրած բնակիչների անձնագրային տվյալների մասին

Բնակիչների նախաձեռնությունը ավագանու նիստում ներկայացնում է նախաձեռնող բնակիչների ընտրած ներկայացուցիչը՝ որպես հեղինակ, իսկ դրա քննարկման կարգը սահմանվում է ավագանու կանոնակարգով:

12. Համայնքի ղեկավարը համայնքի բնակիչների նախաձեռնությունը ստանալուց, ստորագրությունները պատահական ընտրանքով ստուգելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում այն ընդգրկում է ավագանու նիստի օրակարգ:

13. Նույն նախաձեռնությունը ավագանու քննարկմանը կարող է կրկին ներկայացվել և օրենքով սահմանված կարգով ընդգրկվել օրակարգում՝ դրա հերթական քննարկումից առնվազն վեց ամիս հետո:

ԳԼՈՒԽ 3

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

14. Համայնքի ղեկավարը «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով և սույն կարգին համապատասխան՝

1) համայնքի բնակիչների համար ստեղծում է բավարար պայմաններ՝ իրազեկ լինելու տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության մասին և մասնակցելու համայնքի կառավարմանն ու զարգացմանը՝ այդ նպատակով օգտագործելով համայնքի բնակիչների իրազեկման համար նախատեսված միջոցները,

2) ապահովում է համայնքի բնակիչների իրազեկման և մասնակցության միջոցառումների կազմակերպումն ու անցկացումը բնակիչներին մատչելի և հարմար վայրերում, ինչպես նաև ստեղծում է համապատասխան անհրաժեշտ պայմաններ՝ այդ միջոցառումներին մասնակցելու ցանկություն հայտնած համայնքի հաշմանդամների և սակավաշարժուն խմբերի համար,

3) կազմակերպում է տեղական ինքնակառավարմանն առնչվող օրենսդրական և ենթաօրենսդրական կարևորագույն նախաձեռնությունների և նախագծերի, մասնավորապես համայնքի զարգացման ծրագրի և տարեկան բյուջեի, համայնքի կողմից մատուցվող հանրային ծառայությունների ոլորտներում համայնքի ավագանու և ղեկավարի որոշումների, համայնքի գլխավոր հատակագծի, քաղաքաշինական, բնապահպանական, կենսագործունեության միջավայրի ծրագրվող փոփոխությունների հանրային լուսմներ կամ քննարկումներ, դրանց վերաբերյալ առաջարկությունների ընդունումը և ներկայացումը նախաձեռնողներին և նախագծերի հեղինակներին,

4) համայնքի բնակիչներին, հասարակության ներկայացուցիչներին իրազեկում և (կամ) ներգրավում է համայնքի տարածքում կազմակերպվող ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերում,

5) կազմակերպում է բնակիչներին համայնքի հանդեպ ունեցած կամ այլ պարտավորությունների վերաբերյալ պատշաճ կարգով իրազեկումը,

6) մինչև համայնքի զարգացման քառամյա ծրագիրը և տարեկան բյուջեի նախագծերը համայնքի ավագանու հաստատմանը ներկայացնելը կազմակերպում և անցկացնում է հանրային բաց լուսմներ և քննարկումներ:

15. Սույն կարգի 14-րդ կետում նշված իրավասությունների իրականացումը կարգավորվում է Գյումրի համայնքի ղեկավարի որոշումներով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ որոշումների ընդունման իրավասությունը օրենքով վերապահված է համայնքի ավագանուն կամ կարգավորվում է այլ իրավական ակտերով: